

puhkamata ja sõõmata lugema, enne kui miljoni saad; — se on: enne kui sinna tuhat ford tuhat erne liva hunnikusse oled lugenud. Kes ei tahaks kuda, wõib ašja iše läbikatsuda, ja pealegi veel teise mehe abiks wõta, kes iga loetud saea frupsuga, ja tuhande jälle ristikesega pulga peale leikab, et efsitust ei tõuseks. Ma olen enam kui ühekorra lugu paberit peal ülesarvanud ja tean et siin mingi efsitust ei ole. — Ja ehs füll maailmas praego mõnda meest elab, kel üks miljon hõbe rubla — mõnel paljo enam — warandust on, siiski ei ole viis mitte ühtainukest nende miljonilaisete hulgast, kes ühest funni miljonini oma rikust oleks lugenud.

Mis selle etsata sõakulutuse vasta se piisule kasu mõub, mis sõameeste teud on sisse saatnud? Raksu suve järestiku ujus suur laevade hulk Soome merel, kus nende wahwa tegu muud ei jõudnud toimetada, kui mõned sauba laevad ja paadikesed ãrariisuda. Nemad rikusid Bomarsundi linnakese Ualandi saartel, põletasid mõnes teistes fohtades Soomemaa mereääritsil linnades mõne tündri tõrwa, puuvirnasi ja mõningad urikud ära, puistasiwad mõne saea suurtükide kuulisi Sweaborgi linna saljuliste müüride vasta, kus tulepombid mõned kodanikude majad põlema sütitasid — ja selle piisuse ašjaga olid föik wõidud walmis. Kui föik nende saogid rahahinnal koto arvatakse, siis wõis ehs niipaljo wäljatulla, kui neile nende sõawää ülespidamine ühel nădalal fulutas.

Pealegi pidi paljo kauba laewu veel selle tarvisi väljatamo, et need ühiepuhko mere ja maaväale kudunt moona wedasid. Sessinane lõpmata toiduvara wäljawebamine tõstis Inglis ja Prantsusemaal aega mõõda leiva hinna waga lõrgele, osalt se läbi, et laubalaevad meie maalt suelst wü ja lisaks ei saanud, misga rahwas tühendatud salvesi wõis täita. Arvame nüüd räägitud libeda leivahäda kõrva meie maa fallimat soola hinda, siis näitab meie laju mii piisule, et seejärelle sabale foormat ei oleks tulnud.

Tallinna waatasiwad waenlaste laewamehed mõlemil suvel tük aega Mari saarest, senni kui mõningad üssitud laevad oegaealt ligemasse tulid, ei usaldanud siiski jal selle määratse, kuhu meie kaldo ja vallidesse linna varjuks pandub suurtükid oleks wõinud ulatada. Nii samuti seisid Inglis ja Prantsuse ühendatud merevägi mitmatpuhko Kronstadit linna all, ilma et neil julgust oleks olnud linna peale tungida, kus roksim ja tugevami tulefurlusi waetas oli, kui Tallinnas.

Tahan nüud ašja seletuseks sõudoulatuust mõõda katusda lugejalle täbendada, kui paljo aega niisuguse laewade bulga wäljawalmistamine ãrakulutab, enne kui wõivad fondi teelee minna. Et ohi ühe ja sahe pääwoga forda ei läbhä, seda wõib juba nõrgemgi aru ãramõielda. Ehs füll Inglis ja Prantsuse sadamates Kalevi poega komblike tööd tehti, nõnda et rahwas ööd ja pääwad ühiepuhko icel olid, siiski viiwtas laevade walmistamine ja moonaga täitmine mitu nădalad. Üljemini pidi veel sõatarbelis laastmise varu, sõameeste froam ja viimaks mehed hoostega seltsis laevule toimetud saama. Ja esimene sõawägi pidi risal mere teel õhtumaalt hommikumaale minema, se on: Inglis ja Prantsuse rannast Turgi randa. Seda teed ei jõua ühe ehs sahe sõõmarahega lövetada, ja on auru laewal mõni hää pääw tulefiputusel publido, enne kui teelonda lövetab. Päike käib meie filmoraamatise orwul igapääw forra hommikust õhtuni*), aga laevad, ehs lennassid nad pääsuleje tiibadega,

*) Woto, Reoli ramat, 5. jägu, ehs, Ma. (lm., esimene and.